

ໜັງສືແຈ້ງຂ່າວ, ສະບັບທີ 21

ໂຄງການ ພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ

ເດືອນ ກຸມພາ 2022

ໂຄງການພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ ເປັນການຮວມມືດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ໄລຍະເວລາ 5 ປີ (2017-2022) ເຊິ່ງໄດ້ຮັບທຶນຈາກ ອົງການ ຮວມມືສາກົນ ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ (ໄຈກາ) ໂດຍມີ 4 ແຂວງເປົ້າໝາຍພັດທະນາ (ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຫຼວງຜະບັງ, ໄຊຍະບຸລີ ແລະ ຊຽງຂວາງ). ຈດປະສົງ ກໍ່ເພື່ອເປັນການ ສົ່ງເສີມ ກະສິກຳສະອາດ ເຊິ່ງກໍ່ຄື ກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ກະສິກຳທີ່ດີ (GAP) ໂດຍອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການ ຂອງຕະຫຼາດ ໃນບັນດາແຂວງເປົ້າໝາຍ.

ວຽກງານກິດຈະກຳ ລາສດ ຂອງໂຄງການ

1. ການຮວມມືກັນລະຫວ່າງ ຊາວກະສິກອນອິນຊີ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ.

ຂໍ້ມູນລະຫວ່າງການ ການລາຍງານ ຄວາມຄືບໜ້າຂອງກິດຈະກຳ ການເປີດກອງປະຊຸມ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນ ເດືອນ ກໍລະກົດ 2021 ເພື່ອແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນລະຫວ່າງ ຄະນະກຳມະການບໍລິຫານງານກມອິນຊີ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ/ກມຊາວກະສິກອນອິນຊີ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ໃນການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມ ຜົນຜະລິດ ແລະ ການຂາຍພືດຜັກອິນຊີ.

(ຮບປະກອບ)

ການນາສະເໜີຈາກ
ບານປອດສານພິດ
(Organic house)
ໃນກອງປະຊຸມປະຕິ
ຜານມາ

(ຮບປະກອບ) ການຂາຍນາຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ອິນຊີ

ໜຶ່ງໃນຈຳນວນຜູ້ປະກອບການ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ໃນຄັ້ງນີ້ກໍ່ຄື ບານປອດສານພິດ (Organic house) ເຊິ່ງເປັນຜູ້ຮັບຊື້ ພືດຜັກອິນຊີ ຈາກຕະຫຼາດກະສິກຳອິນຊີ ແລະ ໄດ້ຈັດຈາໝາຍຕໍ່ໃຫ້ແກ່ ບັນດາຮານຄ້າຕ່າງໆ ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ໃນກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້, ຜູ້ປະກອບການ ບານປອດສານພິດ (Organic house) ໄດ້ນາສະເໜີແຜນທຸລະກິດ ການຂາຍນາຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ເພື່ອສະເພາະ ຈາກຜົນຜະລິດກະສິກຳອິນຊີ. ຫຼັງຈາກການເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ, ຜູ້ປະກອບການ ບານປອດສານພິດ (Organic house) ໄດ້ສືບຕໍ່ປຸກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຄະນະກຳມະການບໍລິຫານງານກມອິນຊີ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກ ຂະແໜງປກຝງ, ພະແນກ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ (PAFO). ໃນວັນທີ 5 ກມພາ 2022, ບານປອດສານພິດ (Organic house) ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຈາໝາຍນາຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ ນາໆຊະນິດ ທີ່ເປັນສ່ວນປະກອບມາຈາກ ພືດຜັກອິນຊີ ທີ່ຊາວກະສິກອນ ໄດ້ນາໄປຈາໝາຍ ຢູ່ທີ່ ຕະຫຼາດກະສິກຳອິນຊີ ສນການ

ຄາລາວໄອເຕັກ (ສນສະແດງສິນຄ້າຕ່າງໆ). ເປັນຕົ້ນກໍ່ແມ່ນ ໝາກເລັ່ນ, ຫົວກາຣິດ, ຫົວຜັກກາດ, ຜັກສະນາລີ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ຖືກນຳໄປເປັນສ່ວນປະກອບຂອງນາຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້. ຜົນຕອບຮັບຂອງການຂາຍນາຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ໃນມື້ທຳອິດທີ່ເປີດ ແມ່ນ ໄດ້ຮັບຜົນຕອບຮັບທີ່ດີຫຼາຍ. ສັງເກດເຫັນວ່າ ບັນດາຜູ້ບໍລິໂພກທີ່ມາຊື້ພືດຜັກທີ່ຕະຫຼາດກະສິກຳອິນຊີ ສນການຄາລາວໄອເຕັກ ໄດ້ຊື້ພືດຜັກທີ່ສະອາດ ແລະ ປອດໄພ ພ້ອມທັງ ນາຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ ປອດສານພິດນາອີກ. ເຖິງແມ່ນວ່າ, ການເຄື່ອນໄຫວຄັ້ງນີ້ ຈະເປັນບາດກ້າວທີ່ເລັກນ້ອຍ ແຕ່ກໍ່ຖືວ່າ ເປັນການລິເລີ່ມແນວຄິດສາງສັນ ແລະ ລິເລີ່ມ ກິດຈະກຳໃໝ່ ເພື່ອເພີ່ມພູນຊຸກຍູ້ທາງການຂາຍພືດຜັກອິນຊີໃຫ້ຫຼາກຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍການຮວມມືກັນ ລະຫວ່າງ ບັນດາຊາວກະສິກອນອິນຊີ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ.

2. ການເຝິກອົບຮົມການປະຕິບັດຕົວຈິງ ກ່ຽວກັບການຕິດຕັ້ງ ແລະ ນາໃຊ້ໂມງຕາໜາງປອງກັນສັດຕູພືດ (ການຄວບຄຸມທາງກາຍະພາບ).

ໂຄງການໄດ້ຈັດຕັ້ງ ການເຝິກອົບຮົມການປະຕິບັດຕົວຈິງ ຂຶ້ນໃນວັນທີ 17 ກມພາ ທີ່ຜານມາ, ເຊິ່ງຈັດຕັ້ງຮ່ວມກັນລະຫວ່າງ ສນມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ (CASC), ຂະແໜງປກຝງ, ພະແນກ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ (PAFO), ແລະ ຫອງການ ກະສິກຳ ເມືອງປາກງື່ມ (DAFO). ນອກຈາກນັ້ນ, ການເຝິກອົບຮົມການຕິດຕັ້ງໂມງຕາໜາງປອງກັນສັດຕູພືດ, ປະເພດ ແລະ ລັກສະນະຂອງສັດຕູພືດແຕ່ລະປະເພດ ໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່ໃນ ການເຝິກອົບຮົມການປະຕິບັດຕົວຈິງ ໃນຄັ້ງນີ້ອີກດ້ວຍ. ບັນດາຊາວກະສິກອນທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນ ການເຝິກອົບຮົມການປະຕິບັດຕົວຈິງ ແມ່ນກມຊາວກະສິກອນອິນຊີ ທີ່ສັງກັດຢູ່ໃນກມ ຊາວກະສິກອນອິນຊີ ບານ ທາຊາງ.

(ຮບປະກອບ)

ການຕິດຕັ້ງໂມງ
ເພື່ອເປັນໂຄງສາລັບໂມງ

ໃນປະເທດລາວ ພືດຜັກທີ່ປຸກເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ຢ່າງກວາງຂວາງແມ່ນ ບັນດາພືດຜັກອອກໃບ. ພືດຜັກປະເພດອອກໃບ ແລະ ພືດໃນດິນ ຕະກູນຜັກກາດ ແມ່ນຖືກຫາລາຍ ຢ່າງໜັກໜ່ວງຈາກມັດດິນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກຕົວອອນແມງກະເບື້ອ, ບັງເຈາະໃບ, ບັງເຈາະກະຫຼາ ແລະ ອື່ນໆ ຍັງຖືວ່າເປັນບັນຫາທີ່ຮ້າຍແຮງຢູ່ປະເທດລາວ.

ການຕິດຕັ້ງ ອໂມງຕາໜາງປອງກັນສັດຕູພືດ ສາມາດປອງກັນຜົນເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການຮກຮານຂອງສັດຕູພືດເຫຼົ່ານີ້ໄດ້. ໃນໄລຍະການກາເບຍ ແລະ ການປກເບຍ ແມ່ນປກຄມດວຍ ຕາໜາງປອງກັນສັດຕູພືດ ເຊັ່ນວ່າ ອໂມງເປນຕົ້ນ. ການນາໃຊຕາໜາງ ສາມາດປອງກັນການຮກຮານ ຂອງແມງໄມ ກາງແຈງ ແລະ ການວາງໄຂໃນພືດຜັກ ທີ່ກາລັງເຕີບໃຫຍ່.

(ຮບປະກອບ)
ສາເລັດການຕິດຕັ້ງ
ອໂມງຕາໜາງປອງ
ກັນສັດຕູພືດ

ວິດີໂອ ການຕິດຕັ້ງອໂມງຕາໜາງ ປອງກັນສັດຕູພືດແມ່ນ ຈະໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່ ເປັນຄືມີດານວິຊາການ ກະສິກອນຊີ ຢູ່ທີ່ຊ່ອງຢທບ ສນມາດຕະຖານ ກະສິກາສະອາດ.

(ຮບປະກອບ) ຜເຂົ້າຮວມຈາກ ກມກະສິກອນຊີ ບານ ທາຊາງ, ຂະແໜງປກຝງ, ພະ
ແນກກະສິກາ ແລະປາໄມຂັ້ນແຂວງ, ຫອງການ ກະສິກາ ເມືອງປາກງື່ມ ແລະ
ສນມາດຕະຖານກະສິກາສະອາດ

3 . ການຕອນຮັບ ທັດສະນະສຶກສາຂອງຄະນະຊາວໜຸມລາວ (ຜນາໄວ ໝຸມ) ພາຍໃຕ້ໂຄງການຮວມສາງສັນຄວາມຮ່ຳຈາກ (KCCP).

ການລົງທັດສະນະສຶກສາ ພາຍໃຕ້ໂຄງການຮວມສາງສັນໄຈກາ (KCCP) ຫົວຂໍ້: “ປະເທດລາວ/ການພັດທະນາພື້ນທີ່ຊຸມນະບົດ” ໄດ້ຈັດຂຶ້ນທີ່ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ໃນວັນທີ 11 (ວັນສຸກ) -13 (ວັນອາທິດ) ກມພາ ທີ່ຜນາມາ. ຜ ເຂົ້າຮວມທັງໝົດ 7ຄົນ ໃນຫຼັກສູດ ແລະ ພະນັກງານຈາກອົງການຮວມມີ ສາກົນໄຈກາ ປະຈາລາວ ຈານວນ 2ຄົນ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮວມຢຽມຢາມສະຖານທີ່ ທີ່ຂຶ້ນກັບໂຄງການຂອງແຂວງ ຊຽງຂວາງ.

(ຮບປະກອບ)
ການຢຽມຢາມ
ສະຖານທີ່ໂຄງການ
ຂອງຜເຂົ້າຮວມ
KCCP

ວັນທີ 11 ກມພາ (ວັນສຸກ), ໄດ້ໄປຢຽມຢາມຊາວກະສິກອນ ຜປກພືດຜັກ ອິນຊີ ຢູ່ທີ່ເມືອງແປກ, ແຂວງ ຊຽງຂວາງ. ຕອນເຊົ້າຂອງວັນທີ 12 ກມພາ

(ວັນເສົາ), ໄດ້ໄປຢຽມຢາມຕະຫຼາດກະສິກອນຊີ ຢ ເມືອງແປກ. ຫຼັງຈາກທີ່ ໄດ້ໄປຢຽມຢາມສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ທີ່ຂຶ້ນກັບໂຄງການແລວ ບັນດາຜເຂົ້າຮວມ, ຊາວກະສິກອນອິນຊີ, ພະນັກງານຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ໄດ້ຮວມກັນ ແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຢ່າງຫວັດຫັນ.

ສຽງຈາກສວນຜັກອິນຊີ

ໃນສະບັບນີ້, ມີການຮວບຮວມ ຄາຄິດເຫັນ ຂອງພາກສ່ວນຫຼັກ ທີ່ກ່ຽວຂອງ ກັບ ການສົ່ງເສີມກະສິກອນຊີ ໃນບັນດາແຂວງເປາໝາຍ. ເຊິ່ງຄັ້ງນີ້, ພວກ ເຮົາໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນກໍລະນີຂອງ ນ. ຄ່ານາງ ເພັດອຳພອນ, ຊາວກະສິກອນອິນ ຊີ ບານ ໂນນແຕ, ເມືອງ ໄຊທານີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

(ຮບປະກອບ)
ນ. ຄ່ານາງ ເພັດອຳພອນ
ທີ່ສວນປກຜັກອິນຊີ

ນ. ຄ່ານາງ ເພັດອຳພອນ ແມ່ນຊາວກະສິກອນ ທີ່ມີລາຍຮັບທັງໝົດມາຈາກ ການປກພືດຜັກອິນຊີຢູ່ທີ່ສວນຂອງລາວ. ຫຼັງຈາກການເຂົ້າຮວມແຜ່ກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບການປກກະສິກອນຊີ ໃນປ 2006, ລາວໄດ້ຄິດທົບທວນເຖິງ ບັນຫາສະພາບຂອງພືດລາວ ທີ່ຊຸດໂຊມຈາກຜົນຮາຍ ຂອງການນາໃຊສານ ເຄມີຫຼາຍເກີນໄປ ໃນການປກພືດຜັກຢູ່ສວນ. ຫຼັງຈາກໄດ້ທົດລອງ ປກພືດ ຜັກອິນຊີ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ, ສະພາບຂອງພືດໄດ້ດີຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄປ ຮັກສາໂຮງໝ. ນັບແຕ່ນັ້ນເປັນຕົ້ນມາ ລາວໄດ້ຕັດສິນໃຈ ເຮັດກະສິກອນ ຊີ ເນື່ອງຈາກລາວໄດ້ຮຽນຮູ້ເຖິງ ຜົນດີຕໍ່ສະພາບ, ບໍ່ແມ່ນແຕ່ສະເພາະເພື່ອ ສະພາບຂອງຜປກ ແຕ່ກໍ່ແມ່ນ ທັງເພື່ອສະພາບ ຂອງຜບໍລິໂພກ ນາຕື່ມອີກ. ອີງຕາມປະສົບການ, ລາວໄດ້ກ່າວວ່າ ບັນຫາທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຂອງການເຮັດ ກະສິກອນຊີ ແມ່ນການປອງກັນສັດຕູພືດ, ບໍ່ແມ່ນສັດຕູພືດ ທກປະເພດທີ່ ສາມາດປອງກັນໄດ້ ໂດຍການນາໃຊຢາສະໝນໄພໄລແມງໄມ. ຖາວາມີຕົວ ອອນຂອງແມງກະເບື້ອ ຫຼື ໝອນ, ລາວສາມາດນາອອກຈາກສວນ ແລະ ຂາ ໄດ້. ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈາພວກມັດດິນຈະຖືກໄລໄປແລ້ວ ກໍ່ຕາມ, ການນາຢາສະ ໝນໄພໄລແມງໄມ ເພື່ອໄລແມງໄມຈະໄດ້ຜົນພຽງຊົ່ວຄາວເທົ່ານັ້ນ ເພາະ ບັນດາແມງໄມເຫຼົ່ານັ້ນ ຈະກັບມາລົບກວນພືດຜັກຂອງລາວອີກ ໃນສອງຫາ ສາມມື້ຕໍ່ມາ.

ນ. ຄ່ານາງ ໄດ້ກ່າວຕື່ມອີກວ່າ ໃນຊ່ວງລະດູແລງ “ຜບໍລິໂພກຕອງການ ຜັກ ສະຫຼັດ, ຜັກກາດຊອມ, ຫົວບິດຣດ ແລະ ຜັກກາດນາ”. ລາວຮຽກວ່າ ຈານວນຜບໍລິໂພກທີ່ມາຊື້ຜິດຜັກ ຢຕະຫຼາດອິນຊີ ໄດ້ຫຼຸດລົງ ໃນໄລຍະທີ່ມີ ການແຜ່ລະບາດຂອງ ເຊື້ອພະຍາດໂຄວິດ-19. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ລາວຍັງ ຄົງສືບຕໍ່ປກພືດຜັກອິນຊີ ຢູ່ທີ່ສວນ ພື້ນທີ່ 0.5 ເຮັກຕາຂອງລາວ ເພື່ອ ສະພາບທີ່ດີຂອງສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ, ຜບໍລິໂພກ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມ.